

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha 5. 10. 2023

TISKOVÁ ZPRÁVA

VFN investuje 140 milionů do rozšíření dětské psychiatrické péče. Reaguje tak na akutní nedostatek lůžek i dostupných služeb

Počet duševně nemocných dětí a mladistvých v ČR varovně stoupá. V posledních letech, především po covidu, u dospívajících výrazně narostla incidence úzkostných poruch, sebepoškozování a pokusů o sebevraždu. Objevuje se i více případů poruch příjmu potravy. Podle lékařů k tomu přispívají i sociální sítě, které na mladé lidi kladou nesplnitelné nároky a dospívající nejsou schopni tuto skutečnost kriticky posoudit. S ohledem na akutní nedostatek lůžek plánuje Všeobecná fakultní nemocnice v Praze za podpory Ministerstva zdravotnictví ČR rozšířit prostory denního stacionáře Dětského a dorostového detoxifikačního centra a vybudovat na psychiatrické klinice nové lůžkové oddělení pro děti.

Celá moderní společnost je vystavena dosud zcela nezvyklým formám stresových podnětů (covid-19, nedaleký válečný konflikt, migrace, ekonomické vlivy), které se podepisují nejen na duševním zdraví dospělých, ale i na zvýšeném výskytu duševních poruch u dětí a dospívajících. Takový nápor na psychiatrické a psychologické služby nikdo neočekával, proto systém psychiatrické péče v ČR nyní zažívá krizi vyvolanou nadměrnou, a často neuspokojitelnou poptávkou. Stejná situace je i ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze, kde Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN jako jediné zdravotnické zařízení v ČR poskytuje služby Dětského a dorostového detoxifikačního centra a unikátní služby Denního stacionáře pro adolescenty. Jejich kapacity jsou nedostatečné, proto se za podpory Ministerstva zdravotnictví ČR rozšíří prostory denního stacionáře a vznikne nové lůžkové dětské oddělení, které zoufale chybí.

"Duševní zdraví je jedním z hlavních předpokladů plnohodnotného života i zapojení do společnosti. Je tak zásadní zajistit nejen pro dětské pacienty kvalitní a dostupnou péči ve standardech dnešní medicíny. Počet dětí a mladistvých, kteří v ČR potřebují péči v tomto směru, po covidových letech stoupá, a proto jsem rád, že můžeme podpořit vybudování nových kapacit a zvýšit tak dostupnost této péče," řekl ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR.

Rekonstrukce a stavba po etapách

Prioritní je zachování současného provozu tak, aby nebyl ohrožený rozsah poskytované akutní péče. Rozšiřování psychiatrické péče pro děti a dorost bude proto probíhat po etapách. První je v plánu rekonstrukce dvoupatrové budovy „Paláce Voračických z Paběnic“, kde v současnosti není umístěný žádný zdravotnický provoz. *„Tento objekt se svými prostorovými dispozicemi, lokalizací a nestigmatizující přístupností zdá jako ideální pro denní stacionární péči různého typu včetně denního stacionáře pro adolescenty trpící poruchami příjmu potravy,”* vysvětluje ředitel VFN prof. MUDr. David Feltl, Ph.D., MBA a doplňuje: *„Za dotaci přibližně 90 milionů korun získají pacienti komfortní prostory, které splní moderní požadavky na ambulantní péči s důrazem na určitou míru soukromí.“*

Druhou etapou dotovanou přibližně 50 miliony korun jsou vnitřní přesuny jednotlivých oddělení a vytvoření modernizovaného prostoru pro poskytování lůžkové péče dětským a dorostovým pacientům se širokým spektrem duševních poruch. Samozřejmostí je využití bezpečnostních prvků, maximálně dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zázemím, návštěvní místnosti, prostory pro skupinové terapie a práci terapeutů.

Lůžkové kapacity jsou nutností

Systém moderní psychiatrické péče by měl dokázat pokrýt individuální potřeby klientů a nabídnout různě strukturované způsoby léčby. *„Rádi bychom více a v důstojném prostředí rozvíjeli unikátní systém denní péče o mladé pacienty, který zvládne stavy, jež ještě nevyžadují hospitalizaci, případně ji mohou zcela odvrátit,”* komentuje přednosta Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN, doc. MUDr. Martin Anders, Ph.D. a konstatuje: *„Současně vnímáme obrovskou potřebu lůžkových kapacit pro děti a dorost, která zde již historicky byla, ale pro nízkou míru využívání byla v minulosti zrušena. Plánem je i účinné propojení obou typů služeb – například když mladý pacient přechází do domácího prostředí po hospitalizaci, může posílit svoji odolnost v rámci denního stacionáře.“*

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha 5. 10. 2023

TISKOVÁ ZPRÁVA

Zvyšují se počty úzkostných poruch, sebepoškozování a pokusů o sebevraždu u mladých lidí

Na pracovníky Denního stacionáře se obracejí přímo zákonní zástupci, kteří hledají péči pro své děti v rozsáhlém spektru obtíží. „Pobyt ve stacionáři je vhodný pro adolescenty trpící depresemi, úzkostnými poruchami, fobiemi, obsedantně-kompulzivními poruchami, se sklony k sebepoškozování, poruchami příjmu potravy či ADHD a ADD,“ vypočítává psycholožka Mgr. Tereza Podávková a doplňuje: „Naopak pacientům s mentální retardací, poruchami autistického spektra, se sebevražednými sklony či aktivním uživatelům návykových látek pobyt v Denním stacionáři nedoporučujeme.“ V současné době se programu ve stacionáři účastní celkem osm pacientů ve věku mezi 14 a 18 lety (věkové rozpětí je podmínkou přijetí), kteří přicházejí denně od 8 do 15 hodin. Terapie trvá 6 až 8 týdnů a adolescent se v průběhu docházky postupně vrací do prostředí školy. „Začínáme s podpůrnou terapeutickou skupinou pro rodiče a v plánu máme rozšířit kapacitu stacionáře na osmnáct adolescentů, kteří budou rozděleni do dvou skupin. Jedna z nich bude sloužit výhradně pro klienty trpící poruchami příjmu potravy,“ dodává Mgr. Tereza Podávková.

Především po covidu psychologové a další odborníci (sociální pracovníci, praktické sestry, nutriční terapeutka) ve stacionáři zaznamenali u dospívajících výrazný nárůst úzkostných poruch, sebepoškozování a pokusů o sebevraždu. Mladí lidé se těžko vrací do vzdělávacího procesu, mají poruchy příjmu potravy. Poptávka po službách stacionáře vzrostla během covidové pandemie a po ní až o polovinu. Vlivem alarmujícího nedostatku odborné péče dojíždějí do stacionáře dospívající z velkých vzdáleností. Vliv na nedobry psychický stav mladé populace mají i sociální sítě, které neukazují skutečný život. Kladou na dospívající nesplnitelné nároky, ti často nejsou schopni tuto skutečnost kriticky posoudit. To prohlubuje jejich psychickou nepohodu.

Pacienti jsou závislí především na pervitinu a marihuaně

Dětské detoxifikační centrum funguje na psychiatrické klinice od ledna 2021, a za tu dobu zde byly hospitalizovány stovky dětí a adolescentů. Konkrétně v roce 2022 jich bylo 212 a v roce 2023 zatím 125, někteří pacienti potřebovali opakované pobyty. Mezi psychoaktivními látkami je dominantní drogou pervitin, který vedl k více než polovině hospitalizací (58 %), v závěsu je marihuana, následují benzodiazepiny, alkohol, extáze a kokain. „Lůžek máme aktuálně osm, rozdělené po čtyřech na dívčí a chlapecké, po jednom lůžku je na akutním příjmovém oddělení pro agitované pacienty,“ vysvětluje vedoucí lékař centra MUDr. Marek Hajný a pokračuje: „Vzhledem k tomu, že pobyty klientů trvají kolem osmi dnů, jsme schopni nabízet doby nástupu k léčbě v řádu dnů. Během hospitalizace poskytujeme komplexní léčbu závislosti, ale také diagnostiku duševních poruch a jejich léčbu, současně provádíme standardně diagnostiku hepatitid a případně i pohlavních chorob.“

Současným největším problémem centra jsou nevyhovující prostory – Dětské a dorostové detoxifikační centrum obývá společně prostory s ženským psychiatrickým oddělením. A to by se díky plánovaným investicím mělo brzy změnit.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékařskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha 5. 10. 2023

TISKOVÁ ZPRÁVA

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absolvuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace:

Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.hermankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074